

EPITHALAMIUM
IN HONOREM

NUPTIALEM MAGNIFICI DOMI-
ni CASPARIS BÖKES de Korniat, S. R. M. fu-
præmi Cubicularij, eiusq; Spōsæ Generosissimæ,
Annæ, Egregij Domini Vvolffgangi de
Harinna filix. scriptum

A

Christiano Schesæo Mediensis.

Anno Domini.

M. D. LXVII.

pridie Cal: Decembr:

ALBAE JULIAE
ex Regii Typographi officina Typographica
Raphaelis Hoffhalterii.

Ad Magnificum dominum Alexandrum Kendenum olim condiscipulum et commensalem.

SI memor est veteris, Kendi generose, sodalis
(Virtute, ingenio, nobilitate nitens)
Qui tecum studijs est innutritus ijsdem,
Est vbi Sarmaticis Bartpha propinqua plagis.
Quæ peto perficies (vt credo) negotia prompto
Pectore, cum factu sint leuiora tibi.
Scilicet eximia sponso virtute corusco,
Exhibeas venæ pauperioris opus.
Illud & intulges præcella Regis in aula,
Quo mihi magnifici concilietur amor.
Cumq; ego sim vates deuota & mente Sacerdos,
Te reddam charum supplice voce D E O.

ERDELYI MUZEUM
KÖNYVTÁRA

C. S. M. tua-
mantissimus.

EGREGIO VIRO, NOBILITATE generis, virtute et sapientia præstanti Do.

Wolffgango de Harinna Musarum patrono
dignissimo

S. P. D.

VM ARTIVM INGENV:
arum (Vir præstantiss.) præcipuus finis
sit, ac esse debeat, vt Deus agnoscat
& honore afficiatur. Póeticam impri-
mistam ad Deorum immortalium lau-
des, quàm ad Heroum virtutem celebrandam veteres
inuentam, magnoq; studio ac fauore Mæcenatum cõ-
seruatam rectissimè indicauerunt. Etsi verò nonnul-
li de hoc studio iniquius censent, quibus optima quæq;
calumniando inclarescere voluptati est, quasi hæc e-
xercitia tantum ad inanem ostentationem, aut tempo-
ris fallendi gratia excogitata sint, ideoq; in nullo præ-
cio reponunt: tamen boni viri qui à Deo virtuti præ-
mia constituta esse sciunt, ipsamq; virtutem sibi ipsi pul-
cerrimam mercedem esse didicerunt, minimè liuidorū
calūnias & reprehensiones morantur, sed magna cū vo-
luptate operosa hæc, nō minus suauia studia exercēt &
colūt. Estò, hac præsertim tēpestate paucis ad magnas

A ij

opes

^{opes aut dignitates nec patet aciam, tamen plurimas tu}
is cultoribus vtilitates vel priuatim pariunt. Forma-
tur & acuitur ingenium, dum officiosas, vt ita dicā na-
gas, verisimilibus rationibus pulcerrimis eloquentiæ
flosculis animis lectorum inculcare conantur. Præci-
pitantia & incuria velut fræno cohibetur, dum singula
ri delectu vocabulorum in tanto cumulo Synonimo-
rum eruta, non nisi ad libram examinata carmini in-
feruntur. Eruditio alitur et augetur dum vel ad vnius
Epigrammatis scriptionem interdum totus aliquis li-
ber historicus euoluendus est, aut in epitheto rectè at-
tribuendo ex Phisicis scriptoribus rei natura exactiùs
inuestigatur. Nec vlla est oratio neruosior, vel argu-
ta & docta breuitate concinnior, qua & alij citiùs quæ
præceperis accipiant, tuq; ipsos faciliùs doceas. Taceo
quantum splendorem, copiam, sublimitatem, maiesta-
temq; teste Quintiliano, solutæ orationi adferat. Hoc
profecto silentio præteriri non potest, quòd vt aliæ li-
beralioris culturæ artes, ad humanitatem inculta & a-
spera ingenia flectunt: Ita maximè mirificā habet vim
hoc exercitium, vt non profus Cyclopica & monstro-
sa ingenia, si modò culturæ patientem præbeāt aurem,
perpoliat, ac cera molliora flexibilioraq; reddat.

Denique nullum est genus scriptorum, quod
tantam vim habeat ad concitandos affectus, siue
ad in-

opes aut dignitates nec patet aciam, tamen plurimas tu
tamen plurimas tu

ad inhumanandos animos ad virtutis amorem, huc
ad detestandam scedam vitiorum colluviem com-
paratum fuerit: veluti quadam diuina efficacia quo
velit lectorem prouum rapiat & impellat. Sicut
non obscure id vetustas significare voluit sub Am-
phionis & Orphei figmento, quos feras & saxa lyrae
cantu mouisse confinxit. Exstat Plutarchi liber de audi-
enda Poetica, Exstat & D. Basilij, omnium scriptorum
eloquentissimi, splendidissima admonitio, quomodo ex
Graecis authoribus capienda est utilitas. Vbi vterque Po-
eticam ad verae Philosophiae studium absoluendum,
imprimis multum conducere affirmat. Nec Paulum il-
lum ter maximum ab hoc studio abhorruisse docu-
mento est, quod tres (ni fallor) versus ex Pœtis in suis
scriptis citat, suoque instituto apte accommodat. Libet hic com-
memorare, cum ad rem faciat, historiã quam saepius à
Clarissimo viro D. Philippo Melanthe, bonae memoriae,
audiuimus. Referebat Maximilianum Imperatorem
auum Caroli & Ferdinandi in maximis adeo habuisse
delictis, Pœtas, ut interdum ad priuatum colloquiũ
familiarius admiserit, nonnunquam & mensae adhibuerit
conuiuas. Id cum indignius nonnulli ex Magnatibus
aulicis ferrent, ac hoc genus hominum sibi preferri do-
lerent, eorumque inuidia perpulit liuidos, ut palam obie-
tare Cæsari illud sint ausi, Ad quos Cæsar: vtrum puta-
tis

tis donumne Dei, vel donum hominū in prioris facien-
dū? Responderunt Domini Dei præferendum esse. At
inquit Cæsar id ego facio. Ego enim vos nobilitauī, o-
pibus ornaui, & pro libitu torquatos purpuratosq; cre-
are possum. Sed Pœtæ sunt quos Deus peculiari numi-
ne suo afflauit, & à reliqua fœca hominum vulgaris mo-
netæ, longè latæq; discreuit. Ideoq; meritò honore illos
deueneror: verūm de his fatis.

Nunc vt ad rem veniam, Scripsi hoc carmen nupti-
ale, motus communi omnium fauore studioq; feruen-
tissimo, tam Principis nostri clementissimi, quàm toti-
us nobilitatis, regnicolarumq;, quos certatim his pijs il-
lustribusq; coniugibus singulari apparatu & munerū
magnificèntia applaudere video, insignemq; lætitiā
testari. Horum itaq; exemplum secutus qua potui do-
te placere volui. Adhæc volui hac honesta occupa-
tione, studij mei rationem reddere, ne apud bonos, co-
lumniatoribus locus sit, qui meq; conditionis homines,
nullo honesto labore, præterq; potationibus, alea, cir-
cumuectionibus, adeoq; sordida cura parandarum o-
pium deditos tragicè vociferātur, cū nullum tempus
honestè & vtiliter exactum putent, quod non Sophis-
matum præstigijs quibus veritas labefectatur manci-
patum fuerit: vt vel ex me prolethario, aliorum eru-
ditione & zelo pietatis præstantium virorum diligen-
tiam

tiam, in grauioribusq; studijs, metiantur.

Postremò, cum Deo fauente, barbarie pulsa, in patria nostra mitiora humanitatis studia florere inceperint, Ipsaq; imprimis florida iuuentus cerratim huic studio incumbere gessiat, ne à pio, cursu deflectat, meo exemplo (siquid ponderis ad persuadendum habet, inuitare volui, cum plurimorum infano iudicio hæc honesta exercitia, calumniari, damnari, canè peius & angue odio haberi, velut nugarum officinam, compertū habeam.

Tibi verò, Vvolffgange vir præstantissime, cum ppter alias igenij & fortunæ dotes, tum maximè quòd talem adeptus es generum, qui olim res patriæ infelicis labantes velut Atlas humeris cælum subleuaturus sit, congratulari volui, idq; huius carminis dedicatione testari. Nec dubito quin pro singulari pietate tua humanitateq; hoc licet rude & impolitum carmen beneuolo animo amplexurus sis. Quod vt facias, te virū integerrimum, Musarumq; portum optatissimum. maximopere peto, atq; impensius obsecro. Vale in
Domino Iesu felicif ime in multos annos.

Christianus Schefæus Medi-
ensis V. E. D. studiosissimus.

EPIGRAMMUM
*continens Antithesin ærumnarum et conuicio-
rum vitæ coniugalis.*

AN mea continuus Musa exercebitur armis

Difficili referens Hunnica gesta pede?

Qualiter infelix & lamentabile regnum

Eruerint Teucris viq; doloq; feri.

Quis status hîc rerum nouus? hæc mutatio qualis

Verfa quod in pacem bella cruenta silent?

Cernis vt aurato cum Principe vulgus amictu

Et regni proceres gaudia festa probent.

Pro galeis virides ornant capita alta coronæ,

Grata puellari dona parata manu.

Est celer obductus scabra rubigine mucro,

Longaq; deformi torpuit hasta situ.

Plaudentes ducunt plectro resonante choræas

Quos hostis timuit degener ante, Duces.

Nimirum insigni virtute fideq; coruscans

CASPAR BOKESIV s festa Hymenæa parat.

Moribus ingenuis, & pulcræ munere formæ

ANNE præstantis, sponsus amore flagrans.

ANNE, cui Superi tribuerint dona benigni,

Cunctorum facile vt vincere vota queat.

Ergo

Ergo plaudentum studium commune lecutus,

Qua possum cœptis parte fauebo pijs.

Coniugij dicam ærumnas, variosq; labores,

Atq; cruces, quot vix ampla carina vehat.

Pòst vera adijciam genialis commoda lecti,

In quo concordēs sœmina virq; cubant.

Tu modò crescenti faueas piæ sponsæ Camæne,

Et grato oblatum pectore munus ama.

Forsitan in curis solabere pectus acerbis,

Hæc mea si quando verba notata leges.

Mota tuo exemplo leget hæc studiosa iuuentus

Frenaq; coniugij discet amare pij.

Postquàm succubuit fallacis fraude Draconis,

Hanc pœnam infligi senserat, Eua, sibi:

Quando rudem tumido gestabis viscere fœtum,

Assiduè duro pondere pressa gemes.

Cumq; propinqua aderunt edendî tempora partus,

Tristius & longè maius habebis onus.

Nec pia pro charis aberit custodia natis

Donec vitalis spiritus ossa regit.

Inde tot ærumnæ, morborumq; agmina serpunt,

Quæ velut obscura, gaudia, nube tegunt.

Ergo vbi concepit fert coniunx pondera ventre

Paruaq; post sentit gaudia, mille cruces.

Infestat grauidam pituita, grauedo, catharrus,

Turgidus afsiduò tormina venter habet.

Ex Kitta varia hinc confurgit orexis edendi,

Nunchas nuncillas flagrat habere dapes.

Quòue grauis partus vicinior imminet hora,

Obruit immodicus viscera fæta dolor.

Linguida sæpe carens in nixu viribus vxor,

Deficit & gemino funere ditat humum.

Esto, fit in lucem felici fydere natus

Et rectè valeat cum genitrice puer.

Ingens curarum fluctus tamen obruit ægram,

Qua satis exactè nutriat arte rudem.

Plorantem charis auidè complectitur vlnis,

Lactis & innato guttura fonte rigat.

Collocat in cunas loro breuiore reuinctum,

Semper ei custos duxq; fidelis adest.

Fæta velut catulos informes vrsa reformat,

Lux quibus & vitæ non vigor vllus inest:

Sedula sic nutritrix puerorum membra figurat,

Si qua minus reliquis artubus apta videt.

Repere dum quadrupes in puluere discit, & ægrè

Incipit exiguum tollere corpus humo.

Ne cadat imprudens, vel frangat colla veretur,

Aut interdictis immoriatur aquis.

Quando puer gressu iam debiliore leuatus

Conatur

6
Conatur balbo rectiùs ore loqui.
Naturæ vitium non firma quòd hæctenus ætas
Occuluit, nõtum serior hora facit.

Traditur ingenij formandus voce magistri,
Imbibat vt mores cum pietate bonos.

Ingenuasq; artes, vitæ fulcimina, discat,
Vnde graues census vnde paratur honos.

Hic quantas duro capit à monitore rebellis
Iurgia contemnens & pia iussa, plagas?

Natorum improbitas carnificina parentum,
Militia hoc grauior nulla labore manet.

Post vbi pubertatem animæ est discrimen adeptus,
Luxuriat scelerum maior vbiq; seges.

Illicitus feruor, turgensq; superbia fastus,
Rixæ, odium impatiens omnis & ira iugi.

Luxus & ebrietas, populatrixq; alea rerum,
Desidia inuentrix atq; ministra mali.

His plerumq; malis ætas iuuenilis abundat,
Vtilium legum nescia frena pati.

Hoc pelagus postq; euasit, vastamq; Carybdim,
Durior hac ætas ecce virilis adest.

Expetitur vitæ socia, adiutrixq; laborum,
Atq; parandarum cura fidelis opum.

Anxia cura virum nimiumq; molesta remordet,
Quo studio immensas arteq; cogat opes.

Per mare pauperiem vitat per saxa per ignes
Nauigat, arma gerit, vomere findit agros.
Eruit ex imo vi multa viscere terræ,
Aurum radicem materiemq; mali.
Omne nefas audet, furor immoderatus habendi
Quem nimium in præceps curaq; ventris agit.
Vltima succedit letho vicina senectus
Aetnæi grauius pondere montis onus.
Cuncta recrudescunt primis tolerata sub annis
Damna, sene ex curuo denuò fitq; puer.
Caligant oculi, tremit os, obliuio mentem
Occupat, haud vires debile corpus habet.
Et seipsam & reliquos odit morosa senectus,
Viuerèq; est senibus maxima pœna diu.
Vexantur tussi, ducunt suspiria anhelò
Ore, vomunt crebrò pesq; manusq; tremunt.
Vita quid est hominum gelidæ nisi mortis imago
Ros leuis, vmbra fugax, Bullaq; fexq; putris?
Hæc inq; miseros incommoda multa maritos
Vrgent præcipuè, continuoq; premunt.
Non tam difficiles animalia cætera partus
Totq; graues curas sustinuisse vides.
Exiguo factos excludit tempore pullos
Aera quæ penna præpete findit auis.
Deuolat è fixo super alta cacumina nido,

Atq;

Atq; recens victum nata columba legit.
Non longo catulos aluerunt tempore Tygrēs
Vrfaq; vel fuluis nota Læna vibis.
Solùm homines, (natum quò grandior extitit ætas)
Curæ maiores anxietatq; premunt.
Hinc vulgò voces natæ: mare, scēmina, & ignis,
Hæc tria, sunt inter pessima quæq; caput.
Atra viro muiler tempestas, magna Tyrannus,
Vitari & nulla quod queat arte malum.
Inde fit vt tædæ cane peius & angue iugales
Spretæ, non precium, nec meruerê decus.
Sunt, quibus obscuro placuit latuisse recessu,
Ocia sectantes & sine lite dies.
Turpiter assumptam vel deseruisse maritam
Aut oneri prorsus succubuisse graui.

Congeries commodorum vitæ coniugalis.

AT QVIBVS est sanq; melior sententia mentis,
Non parui faciunt coniugiale bonum.
Vulnera non repetit, sed maxima præmia miles,
Non tempestates nauita, spectat opes.
Nec segetes grando depascens vertit Agrestes
Proposito, minus vt frugibus arua serant.
Sic aduersa pios non frangunt damna maritos,
Sic magè coniugij commoda multa notent;

I. A B H O N E S T O.

Coniugium est ordinatio Dei.

Non homines pecudum voluit ritumque ferarum
Errare incerto Cypridos igne, Deus.
Certo anni repetunt errantes tempore motus.
Nec thalami certo fœdere iura colint.
Fida virum coniux non tempore deserit vlllo,
Est socia, & vitæ dulcis vbiq; comes.
Nam Deus arcano decretum pectore versans,
Cum nato, & sancto Flamine iunctus ait:
Non reor esse bonum steriles consumat vt annos,
Optato & careat, compare solus homo.
Ergo adiutricem vitæ, sociamque laborum,
Quæ non dissimilis sit (faciamus) Adæ.
Hæc vbi dicta, leues fontis prostratus ad vndas
Sub viridi somnum fronde trahebat Adam.
Protinus admota referat latera ardua dextra
Vnamq; ex costis eruit inde, Deus.
Ex qua cunctorum matrem formauerat Euam,
Naturæ eximium nobilioris opus.
Primus & aduxit Sponsam paranympus Adamo,
Talibus exorsus verba diserta modis:
Crescite legitimi per mutua gaudia nexus,
Vestraq; posteritas impleat aucta solum.

Estis

Estis, pars operum melior maiorque meorum

Quantum vos adamen dicere non potest.

Quin etiam ad nutus animalia cætera vestros,
Seruitium iubeo triste iugumque pati.

Quis genus hoc vitæ Diuina voce probatum
Infano, demens, rodere dente velit?

II. AB UTILI: PER CONIUGI-
*um conseruatur humana societas et Deo
colligitur Ecclesia.*

Conditor in cassum mundi hoc insigne theatrum
Formasset, si non incolat illud homo:

Qui preclara Dei rimetur facta, pijsq;
Laudibus authorem gratus ad astra vehat:

Ac post exactę tristissima tædia vitæ,
Ante deum æternæ tempora lucis agat.

Notitia ergo Dei latum quod vera per orbem
Mortales pietas inter & æqua vige:

Coniugibus meritò debetur in omne benignis,
Horum ope vita hominum perpetuata manet.

Nam velut accenso lumen de lummine flammam
Accipit, inq; alias prorogat vsque faces:

Sic natis vitam tribuunt generando parentes.

Nesocium pereat prorsus in orbe genus
Sæpe vides puerum teneris succrescere cunis

Acuo

Æuò qui sceptrum viuidiore regit.

Aspicias hinc etiam doctum se tollere vatem

Qui vitijs animos exuat arte rudes.

Hinc quoq; ruricolæ, milesq; animosior ortum

Atq; homines vniunt quotquot in orbe, trahunt.

Nec non indigetes quorum inclyta corpora cœlo

Inuexit virtus ardua, & æqua fides.

III. *A Iucundo.*

NON est in toto iucundior orbe voluptas,

Illo, quo sponsæ sponfus amore flagrat.

Cùm pulcra carum ditarit prole maritum,

Fæta velut vitem fructibus vua beat.

Circum quadratas posuisse sedilia mensas

Atq; auido videas carpere dente dapes.

Interdum audaci committere prælia pugno,

Proq; leui illato verberè triste queri.

Nunc Pater infantem genitricis ab vberè sumptum

In tepido cupidè gestit habere sinu.

Oscula purpurei infigit dulcia malis,

Oscula synceræ pignus amicitix.

Cùm rident nati videas ridere parentes

Si flent, hos lachrimas elicuisse iuuat.

Andromachen natumq; ferox stans Hector in armis

Aspicit, & roseis imprimat ora genis.

Agelaus

Agessilaus Sparta Dux præclarissimus vrbis,
Cum pueris ficto ludere gestit equo.

Quàm blanda pueros saluator voce vocando
Ad se veliuolis cursibus ire iubet?

His, ait, astrigeri patet ardua ianua cœli
Me duce, non Stygij Ditas ad antra ruent.

Affuetus tremulis chartas gestare lacertis
Ingrediens duræ docta lycæa scholæ.

Cùm redit, & recitat fidi documenta magistri
Filiolus, recreat pectora mœsta patris.

Exercet patrias æuo maturior artes
Totius curam sustinet ipse domus.

Dat longa fessis ætate parentibus escas
Et quacumq; potest parte iuuare iuuat.

III. CONIUGIUM EST

Schola multarum virtutum.

Vita maritalis virtuti porrigit ansam,
Et vitij metam, constituitq; modum.

Si videt affligi sobolem cum matre maritus
Morbis, difficili pauperieq; premi:

Deuotas tollit suplex ad sydera palmas
Crebraq; pro amborum vota salute facit.

Optimus orandi fors est aduersa magister,
Gaudia securis luxuriosa nocent.

Amplas placato decantat minime grates,
Sperare in simili sorte paratus opem.
Erecto incedens ventosa superbia collo
Coniugij duro pondere pressa, iacet.
Imperium doctus morosæ ferre maritæ,
Dexterius perfert publica damna foris.
Audax armatos pro coniuge fertur in hostes,
Priuato cui vix visa machæra prius.

V. CONIUGIUM

*est typus amoris inter Christum
et Ecclesiam.*

Coniugium typus est, signumq; ardentis amoris,
Quo flagrat erga homines Filius ipse Dei.
Diligimus veluti natos, sociamq; iugalem,
Plusq; magnificas totius orbis opes:
Ipforum ærumnas, aduersaq; damna putamus
Nos premere, ac nostris incubuisse humeris:
Illataq; ipsi vim, vi depellere prompti
Si vel atrox certò mors ad eunda foret:
Sic homines simili complexus amore Redemptor,
Induit humani corporis ossa lubens:
In se deriuans alienæ incommoda culpæ
Pro mundi vita mortis obiuit onus.
Deniq; naturæ propter commercia nostræ

Defendit

Defendit Stygio semper ab hoste suos.

VI. EST REMEDIUM

contra vagas libidines.

Errantes cohibet flammæ, Paphiæq; furores

Illicitos, certa cum ratione regit.

Quos propter claris viduatæ cinibus vrbes

Inq; leues cineres regna redacta iacent.

Attulit extemum Troiæ Venus improba fatum,

Ob Venerem illicitam sanguine Leucetra madent.

Prætereo prudens Thebas, bimaremq; Corinthum,

Musarum dulces Attica regna domos.

Cælitus immisso perit igne Gomorrha, putresq;

Sulphurea fumos edere fertur humo.

Agmina turritis latè fulgentia peplis

Hungara propterea regna subacta premunt.

Hinc error mentis, morborumq; agmina mille,

Hinc tragici casus, morsq; inopina venit.

Hiscæ malis siquidem Venus impolluta medetur

Quis thalami digna, fœdera, laude canet?

Tales & multo plures attexere laudes

Dum meditor, cœptum copia turbat opus.

Nam quò plura cano, mihi plura canenda supersunt,

Commoda coniugij nobiliora pij.

Ergo opus in medijs abrumpere cursibus ingens

Cogor, quantumvis longius ire velim.
Hoc demum superest, Summo ut pia vota Tonanti
Casparis atq; Annę nomine, Musa ferat.
Impleat amborum sacro pectora Flatu
Ut peragant placitos mutuo in amore dies.
Ovos nobilium, decus, & duo lumina, cætus,
Fama loquax quorum nomen ad astra vehit:
Vivite felices: pro voto vestra piorum
Cœpta salutari prosperitate fluant.

Finis.

DE PROVIDENTIA DEI
*erga genus humanum, et de curis huius
vitæ in Deum ponendis, eiusdem
auctoris.*

Quid frustra cruciaris anxium cor
Fluxas propter opes fugacis huius
Vitæ? fide Deo, potente dextra
Qui terram, mare, qui polum creavit.
Non te negliget aut repellet unquam
Est clemens Deus, est Pater benignus,
Novit quid tibi desit, & capillos
Humani capitis tuctur omnes.
Spem ponit locuples in ære multo,

In te

10
Inte spes mea conquiescit omnis,
Fidens indubiè, Deum timentis
Non huius bona defutura vitæ.

Helia (rogo) te quis educavit?

Clausus cum pluuias negaret æther,
Lætas iugera nec darent aristas,
Iudeos fame, adobruente terras.

A longè tibi coruus appropinquans,
Cœlestes epulas ministrat, vsq;
Despectam viduæ casam Sareptæ
Intras, quæ saturat farina egentem.

Curabat Daniel & in profunda
Spelunca rabidum Deus leonem,
Illi fert Abactæ dapes, coactus
Per turbæ aligeræ sacrum ministeriū.

Et Pelusiæcis Ioseph in oris
Prudens, à Pharaone captus, acres
Atro in carcere pertulit catenas
Impurus velut & salax adulter.

Ast hunc eripuit Deus vicissim,
Et lautis opibus beavit auctum
Quo posset senio grauem parentem.
Frumentoq; inopes iuuare fratres.

Nec tres in Babylonio camino
Neglexit pueros Deus, sed ipsos

E flamma vehementioris æstus
Saluos eripuit, bonis & auxit.
Num te desereret Deus? priusquam
Exires tumida parentis aluo,
Qui dulces epulas præordinauit
In matris geminis tibi papillis?
Aer quas vehit arduus volucres,
Pisces quiq; natant freto profundo,
Ingentes hominum, boumq; cætus,
Præbent turrigenûm cibos pallato.
Sistema hoc nitidum capacis orbis,
Est tanq; locuples penu refertum
Donis innumeris, quibus creator
Ditat, seruat, alit sibi fauentes.
Si flores viridisq; gramen agri,
Cultu splendidiore vestit auro,
Quod nunc luxurians viret, refectû
Paulo post rapidæ fit esca flammæ:
Si pascit volucres citis secantes
Plumis aera conditor, quibus nec
Incuruo fodiuntur arua aratro,
Turgent horrea messe nec repostæ:
Humanum potius genus fouebit,
Diuinæ cui pars inhæret auræ,
Cognatumq; Deo est, & ad futuræ

Vitæ gaudia sempiterna factum.

Est victus ratio tibi parandi

Multo promptior, arua findis vncō

Ferro, semina pinguibulq; mandas

Glebis, granaq; lecta condis antro.

Prudenter decet idq; cogitare,

Vt te fouerit hæctenus Creator,

Per menses aliquot, dies, & annos,

Vsq; ad caniciem ferè supremam:

Nunc cum vix triduum tibi superfit,

Et cras authodie neci propinquus

Verferis, te etiam Deus fouebit,

Vt pistor bonus, & cocus fidelis.

Ergo sepositis procul molestis

Curis omnibus, vrgeat labores

Crebrò quisq; suæ vocationis:

Euentum tribuens Deo laboris.

*ut pistor bona, &
Cocus cum fid. lib.*

